

Návrh předpisu pro 4. Valnou hromadu

Předpis o financování projektů

Valná hromada se usnesla na tomto vnitřním předpisu.

Článek I.

Účel předpisu

Tento předpis upravuje nakládání s financemi sdružení za účelem podpory projektů, pravidla pro jejich přidělování a čerpání a pravidla pro nakládání s projekty, které za příspěví těchto financí vznikly.

Článek II.

Zásady pro financování projektů

- 1) Sdružení přispívá na projekty, které naplňují cíle sdružení a u kterých zájem na jejich realizaci přesahuje zájmy jednotlivého člena.
- 2) Finance sdružení se přidělují ve formě grantů v transparentním grantovém řízení na základě grantové přihlášky.
- 3) Rozpočet sdružení určí výši prostředků, které je možné rozdělit ve formě grantů.
- 4) Sdružení přednostně financuje projekty, ke kterým bude mít sdružení majetková či jiná práva.
- 5) Sdružení může přispět i na projekty, které realizují nečlenové sdružení.
- 6) Na poskytnutí příspěvku není nárok.

Článek III.

Grantová komise

- 1) O přidělení grantu rozhoduje grantová komise.
- 2) Grantová komise má sedm členů:
 - a. Předseda sdružení,
 - b. tři členové Rady sdružení,
 - c. tři členové sdružení, volení Valnou hromadou na jeden rok.
- 3) Grantová komise se schází nejméně jednou ročně a projednává grantové přihlášky. Zasedání Grantové komise předsedá Předseda sdružení.

Článek IV.

Grantové řízení

- 1) Žádost o grant se podává Předsedovi sdružení.
- 2) Žádost o grant musí obsahovat:
 - a. název projektu,
 - b. popis projektu,
 - c. požadovanou výši příspěvku včetně specifikace, jak tento příspěvek bude využit,
 - d. navrhovaný způsob čerpání příspěvku,

- e. návrh úpravy vztahu majetkových a jiných práv k projektům vzniklým na základě poskytnutí příspěvku.
- 3) Předseda sdružení odmítne žádost o grant, která je zjevně v rozporu s cíli sdružení anebo která nesplňuje povinné náležitosti. O odmítnutí žádosti neprodleně informuje předkladatele.
 - 4) Grantové řízení začíná přijetím žádosti o grant. Předkladatel žádosti má právo v průběhu grantového řízení tuto žádost vzít zpět.
 - 5) Grantová komise průběžně zveřejňuje seznam všech žádostí o grant, u kterých nebylo doposud ukončeno grantové řízení. Seznam obsahuje alespoň název projektu, jeho popis a požadovanou částku.
 - 6) V předem vyhlášených termínech se sejde Grantová komise a s konečnou platností rozhodne o tom, které granty budou schváleny a které budou zamítnuty a které budou odloženy do příštího termínu.
 - 7) Grantová komise může rozhodnout o snížení částky, která byla požadována v žádosti o grant.
 - 8) O způsobu čerpání příspěvku rozhoduje Grantová komise. Možnými způsoby čerpání jsou:
 - a. vyplacení přidělené částky předem,
 - b. vyplacení přidělené částky na základě určeného splátkového kalendáře,
 - c. zpětné proplacení nákladů na základě předkládaných účetních dokladů v průběhu realizace projektu,
 - d. zpětné proplacení nákladů na základě předložených účetních dokladů po ukončení realizace projektu.
 - 9) Grantová komise může určit jiný přiměřený způsob čerpání.
 - 10) Grantová komise určí, jakým způsobem budou upravena majetková a jiná práva k projektům financovaným z grantu.
 - 11) Grantová komise veřejně vyhlásí výsledek grantového řízení.

Článek V.

Smlouva o grantu

- 1) Plnění ze schváleného grantu je možné pouze na základě písemně uzavřené smlouvy o grantu, kterou uzavře předkladatel a sdružení.
- 2) Ve smlouvě musí být uvedeno:
 - a. název projektu,
 - b. účel, k němuž je grantový příspěvek poskytován,
 - c. výše grantového příspěvku a způsob jeho čerpání,
 - d. termín předložení vyúčtování grantového příspěvku,
 - e. povinnost žadatele doložit vyúčtování užití grantového příspěvku stanoveným způsobem a ve stanoveném termínu,
 - f. čestné prohlášení o dofinancování projektu předkladatelem, pokud byla navrhovaná částka snížena,
 - g. povinnost žadatele umožnit sdružení přezkoumat užití grantového příspěvku nahlédnutím do příslušné dokumentace žadatele, nebo na základě požádání prokázat sdružení, k jakému účelu byl grantový příspěvek použit,

- h. povinnost žadatele vrátit grantový příspěvek nebo jeho část, nebude-li použit v souladu s účelem, k němuž byl poskytnut nebo nedoloží-li vyúčtování užití grantového příspěvku nebo jeho části nebo odmítne-li užití grantového příspěvku nebo jeho části průkazně doložit nebo neumožní-li sdružení přezkoumání užití grantového příspěvku nebo jeho části.
- 3) Pokud předkladatel nepodepíše smlouvu o grantu do třiceti dnů od doručení jejího návrhu anebo pokud ji odmítne podepsat, pozbývá návrh smlouvy platnosti a Grantová komise je oprávněna poskytnout nepoužité finanční prostředky jinému žadateli o grant.

Článek VI. Kontrola použití grantu

- 4) Sdružení je oprávněné provádět průběžnou kontrolu použití grantového příspěvku. Kontrolu provádí Revizní komise.
- 5) Pokud jednání předkladatele naplní ustanovení čl. V odst. 2 písm. h), je předkladatel povinen grantový příspěvek nebo jeho část vrátit, a to ve lhůtě 14 dnů od doručení písemné výzvy sdružení.

Článek V. Závěrečná ustanovení

Tento předpis nabývá účinnosti okamžikem schválení.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

Jednou z motivací pro založení Brmlabu bylo umožnit vznik projektům, které leží mimo finanční možnosti jednotlivce. Doposud takové projekty vznikaly pouze spolufinancováním jeho účastníků, protože Brmlab samotný nevykazoval přebytky. Ve chvíli, kdy Brmlab přebytky vykazovat začne, měly by existovat pravidla, jak s takovým přebytkem naložit. Na takovýto přebytek je nutné hledět jako na peníze všech, nelze s nimi tedy libovolně nakládat. Od spolufinancování účastníky projektu se tato situace navíc liší tím, že na projekt přispívají i osoby, které s projektem nemají nebo nechtějí mít nic společného. Navíc část financí Brmlabu pochází z darů, které mají přesně vymezený účel. Pokud by byly peníze použity v rozporu s tímto účelem, pak by hrozila až nutnost tyto dary vrátit. Tento předpis by měl pro tento typ financování stanovit podmínky.

Obecně je nutné vyřešit následující otázky:

1. Kdo má nárok na příspěvek od sdružení
2. Na co může takový příspěvek použít
3. Kdo o tom rozhodne
4. Jak bude probíhat výplata příspěvku
5. Kdo bude kontrolovat, zda se peníze používají za daným účelem

6. Jaký bude mít vztah Brmlab k projektům, které spolufinancuje

Navržený předpis je postaven na zásadách maximální transparentnosti. Není možné, aby se o příspěvcích rozhodovalo za zvláštních okolností za zavřenými dveřmi. Základním předpokladem je tedy, aby přidělování grantů bylo otevřené, každý se mohl seznámit s tím, o jaké granty bylo zažádáno a jaké granty byly přiděleny. Zároveň se předpokládá, že přidělování grantů nebude prováděno nahodile, ale v předem známé termíny, do kterých se musí přihláška pro grant podat, aby byla komisí hodnocena. Samotná žádost pak musí být taková, aby bylo možné s čistým svědomím příspěvek schválit. To zejména znamená, že musí být přesně popsáno, jakou částku chtějí řešitelé projektu přidělit a zdůvodnění její výše.

O grantu bude s řešiteli projektu sepsána smlouva. Takovou smlouvu smí dle stanov podepsat jen statutární orgán, tedy Předseda. Výběr popsany v předchozím odstavci je pak posvěcením, že předseda smí takovou smlouvu uzavřít (jinak by potřeboval schválení Rady sdružení, pokud by měl přidělit více než 5.000,- Kč). Za Brmlab je pak pověřena Revizní komise, aby reálné využití grantového příspěvku kontrolovala.

O grantu by měla rozhodovat předem určená skupina lidí. Pokud by o grantech rozhodovali všichni, pak by se to rovnalo svolání Valné hromady a lze mít za to, že pocit subjektivní odpovědnosti každého hlasujícího by byl nižší, než kdyby rozhodoval v menším sboru a na jeho hlasu by více záleželo. K ustavení předem lze říct, že to přispívá k transparentnosti a opět zvyšuje míru odpovědnosti. Grantová komise dostane od Rady sdružení v rozpočtu vyčleněné prostředky a je rozumné, aby o nich rozhodovali stejní lidé po celou dobu platnosti rozpočtu – toto by mělo vést k tomu, že nebudou prostředky předčasně vyčerpány.

Takováto skupina lidí tvoří orgán, který je vhodný pojmenovat, tedy Grantovou komisí. Není to orgán ze Stanov, je to ad hoc ustavená komise, která řeší pouze Granty. Není ani vyloučeno, aby to byla pouze přezdívka pro radu (viz jeden z pozměňovacích návrhů), ale mám za to, že bude lepší, aby Grantovou komisí tvořila Rada, Předseda sdružení a pak nečlenové rady, kteří budou voleni Valnou hromadou pouze k tomuto účelu. Důvod pro účast Rady a Předsedy je prostý – Rada s Předsedou jsou odpovědní za hospodaření, měli by tedy mít právo o přidělování rozhodovat. Alternativním pohledem je, že o tomto již Rada rozhodla vyčleněním rozpočtové kapitoly na granty a nyní by již měli jen akceptovat rozhodnutí grantové komise (viz pozměňovací návrh od Luiho). Účast lidí mimo Radu přinese alternativní pohled na věc a umožní zdržet se hlasování o svých projektech členům rady. V uvedeném modelu se nedá Rada přehlasovat, pokud by i s Předsedou jednotně hlasovali proti návrhu. Nutno poznamenat, že vzhledem k modelu smlouvy o grantu má vždy Předseda právo veta, protože jako statutární orgán má sice schválení smlouvu uzavřít, ale nemá takový příkaz a může se rozhodnout smlouvu neuzavřít. Toto není v předpisu napsané explicitně, ale plyne to z role Předsedy ve sdružení a z toho, že na poskytnutí příspěvku není nárok.

Samotný předpis je napsán obecně, tak aby stanovil základní mantinely, ale na druhou stranu grantovou komisí nesvazoval technikáliemi. Je na Předsedovi, jak bude přihlášky přijímat (zaslání do speciálního mailing listu, předání osobně, předání skrze libovolného člena grantové komise). Stejně tak další náležitosti jsou

ponechány grantové komisi. Z obecných požadavků na transparentnost plyne, že by tato pravidla měla mít obecnou platnost, že by měly být vyhlášené veřejně, že by měly být pro každého stejné a že by neměly obsahovat ustanovení typu „příhlášky se přijímají vhozením do tajné schránky v -3. podlaží Finančního úřadu v Uherském Hradišti v místnosti hlídané lvem a revizní účetní“.

Samotný pojem grantového řízení by se dal přeložit jako „očekávaný lifecycle grantové žádosti“ v řeči právníků. Jde o popis, jak se požadavek iniciuje, kam se má poslat, kdo o tom kdy a jak rozhodne. Zde stojí za zmínku, že samotné vyplacení příspěvku může proběhnout různými způsoby. Může být vypláceno zpětně a to jak na základě prohlášení, tak na základě účtenek, částka může být vyplacena i celá dopředu anebo dle splátkového kalendáře. Dalším aspektem je, zda má Brmlab platit celou částku projektu, nebo jen jeho část apod. Mám za to, že by mělo být určeno, že se o tom musí rozhodnout, ale jaké bude příslušné rozhodnutí, to už je na grantové komisi.

Nakonec dojde k vytvoření smlouvy, která shrne výsledek grantového řízení a bude nabídnuta k podpisu řešitelům projektu. Opět mám za to, že smlouva je rozumné upravení takovýchto vztahů, protože tu plynou peníze, které můžeme použít jen k nějakým účelům, chceme kontrolovat, zda se opravdu použijí na projekt anebo na osobní přilepšení řešitelů apod. To už představuje zásah do práv řešitelů (co jim má kdo jen tak lézt do účetnictví) a mělo by to tedy být jimi povoleno – výměnou za ten příspěvek. Navíc potřebujeme nějaký papír jako podklad pro příslušný účetní doklad.

Závěrem musím poznamenat, že i bez této úpravy (a pravděpodobně i vedle této úpravy, zde záleží, jak široce se vyloží čl. I) by se granty daly realizovat tak, že si na ně vyhradí Rada v rozpočtu kapitolu a protože rozpočet je předpisem sdružení, mohla by pak s nimi takto nakládat a udělat si nějaký systém „dotací od Rady“.

II. Zvláštní část

K čl. I: tento článek vymezuje, o čem předpis bude, aby jednou budoucí historik mohl přeskakovat ty předpisy, které ho nebudou bavit číst.

K čl. II: Tento předpis je poměrně obecný. Aby takovým mohl zůstat, je nutné stanovit zásady, které jsou výchozí a na základě kterých se dá posoudit, zda je práce grantové komise stále v souladu s tímto předpisem. Zároveň deklaruje ideový základ pro financování projektů. Za pozornost stojí odst. 5, které deklaruje, že je možné přispět i na projekty, které nerealizují členové sdružení. Vzhledem k ostatním zásadám a vzhledem k očekávanému průběhu se dá předpokládat, že takováto situace nastane jen velmi výjimečně, pokud vůbec. Ale nikdy nemůžeme vyloučit, že se neobjeví projekt, který bude mít takový potenciál, že se na něm Brmlab bude chtít podílet. Je na grantové komisi, aby např. určila, že v takovém případě musí být jeden člen Brmlabu zodpovědný za tento projekt, i když ho nerealizuje, nebo stanovila jiná pravidla, např. že takovýmto projektům lze souhrnně přispět maximálně částkou 30 % z částky určené na granty, případně aby takové projekty rovnou odmítala. Toto ustanovení má hlavně deklarovat, že taková možnost může nastat a že je rozumné ji umožnit.

K čl. III: Tento článek deklaruje složení orgánu, který bude o udělování grantů rozhodovat. V obecné části jsou popsány důvody, proč má být součástí komise Rada sdružení, ale proč to nemá být pouze Rada.

K čl. IV: Tento článek definuje grantové řízení, tedy zodpovědnou osobu, které se má grant předat a základní mantinely pro nakládání s touto žádostí.

K čl. V: Tento článek určuje, že o grantu je nutné sepsat smlouvu a určuje její náležitosti. Protože se navržený grant a jeho schválená podoba mohou lišit (např. výše příspěvku, způsob plnění apod.) nemusí být již tyto podmínky akceptovatelné pro řešitele apod. Vzhledem k tomu, že je smlouva dvoustranným aktem, může vyjednávání nějakou dobu trvat. Článek stanovuje, že by toto vyjednávání nemělo trvat více než 30 dní, jinak může Grantová komise udělit příspěvek dalšímu grantu v pořadí.

K čl. VI: Tento článek stanovuje podmínky kontroly plnění grantu a určuje Revizní komisi jako kontrolní orgán. Navíc stanovuje povinnost vrátit grantový příspěvek (která ale musí být obsažena i ve smlouvě dle čl. V).

K čl. V: Grantová pravidla mohou začít platit okamžitě a Valná hromada, která schválila předpis může také zvolit první Grantovou komisi.

Michal „Tutchek“ Tuláček

Pozměňovací návrhy

A. Pozměňovací návrhy k navrženému předpisu

A1. TMA

1. V čl. II se za odst. 3 vkládá odst. 4, který zní: „Neurčí-li Valná hromada při schvalování rozpočtu jinak, je maximální částka, kterou Grantová komise může přidělit jednotlivému grantu rovna jedné třetině celkového rozpočtu dle odst. 2.“

2. V čl. III odst. 2 písm. b) se před čárku vkládají slova „jmenování radou sdružení“.

A2. Lui

1. Čl. III. odst. 2 zní „Grantová komise má tři členy, které volí a odvolává Rada sdružení. Členství v Grantové komisi je neslučitelné s funkcí Předsedy sdružení, Rady sdružení a Revizní komise. Grantová mise ze svého středu zvolí Předsedu Grantové komise.“

2. V čl. III. odst. 3 zní poslední věta „Zasedání Grantové komise předsedá Předseda Grantové komise.“

3. V Čl. IV. se výraz Předseda sdružení nahrazuje za „Předseda Grantové komise“.

A3. (netuším kdo)

1. V čl. III. odst. 2 se vypouští písm. c).

B. Komplexní pozměňovací návrh od Paskyho

Příspěvky na projekty

- 1) Člen brmlabu může požádat o finanční příspěvek z rozpočtu brmlabu na řešení projektu, který naplňuje cíle sdružení a jeho realizace je v obecném zájmu členů brmlabu. Jeden projekt by neměl vyčerpat více než polovinu všech prostředků vyhrazených na projekty v rozpočtu brmlabu.
- 2) Žádost o příspěvek obsahuje název projektu, odkaz na wiki stránku s podrobným popisem projektu a plánem realizace a kopii její aktuální verze, požadovanou finanční částku, rozpočet a termín její útraty.
- 3) O žádosti proběhne transparentní veřejná diskuse, na kterou je vymezeno dostatečné časové období. Diskuse probíhá mezi všemi členy a příznivci brmlabu, obvykle elektronickou i osobní formou. Postup diskuse (příhloha tohoto předpisu) může rada na základě praktických zkušeností upravovat, aktuální znění je zveřejněno na webových stránkách brmlabu.
- 4) Poté o schválení žádosti hlasuje rada s přihlédnutím k dosaženému konsensu.
- 5) Příspěvek vyplácí rada, obvykle zpětně na základě jednorázové smlouvy a předložených dokladů o vynaložených prostředcích; průběh vyplácení může rada pro konkrétní projekt upravit.
- 6) Brmlab, o.s. se stává vlastníkem poměrné části výsledného projektu vzhledem k celkovým vynaloženým nákladům na jeho realizaci.

Příloha: Postup veřejné diskuse

- 1) Žádost o příspěvek člen odešle na mailing list brmlabu, kde se o něm vede diskuse. V jejím rámci zaujme stanovisko i rada sdružení, zejména ohledně výše žádané částky. Diskuse trvá nejméně deset dní, lhůtu na diskusi může žadatel v jejím průběhu prodlužovat. Na základě diskuse má žadatel možnost návrh upravovat, poslední verze žádosti však musí být k dispozici alespoň tři dny před koncem diskuse.
- 2) Po uplynutí lhůty na diskusi proběhne ještě závěrečná diskuse o žádosti na nejbližším dalším meetupu. Závěrečnou diskusi může předseda odložit o nejvýše dva meetupy, zejména kvůli nízké účasti či množství dalších bodů.